

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТУРНІРУ ЮНИХ ПРАВОЗНАВЦІВ

Турнір юних правознавців проводиться відповідно до «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 305 від 18 серпня 1998 р. Правила турніру юних правознавців розробляються і затверджуються Організаційним комітетом (ОК) і можуть змінюватись тільки ним. **Турнір юних правознавців (ТЮП)** — це змагання між командами школярів старших класів, які уміють на високому науковому рівні викласти та обґрунтувати свою позицію з приводу тієї чи іншої правової проблеми та довести її в наукових дискусіях — правових раундах.

I. ЗАВДАННЯ ТЮП

Завдання для заключного етапу складаються Організаційним комітетом і розсилаються не пізніше початку вересня. Ці завдання можуть бути запропоновані для проведення шкільних, районних, міських та обласних турнірів. Завдання фінального туру повідомляються під час проведення заключного етапу Турніру.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ТЮП,

До Організаційного комітету ТЮП входять представники Міністерства освіти і науки України, Науково-методичного центру середньої освіти Міністерства освіти і науки України, голова журі, заступники голови журі, експерт-консультант.

III. УЧАСНИКИ ТУРНІРУ

1. Представництво команд У Всеукраїнському турнірі юних правознавців можуть брати участь учні старших класів загальноосвітніх та спеціалізованих шкіл, учні професійно-технічних ліцеїв. Школярі у складі команд від Автономної Республіки Крим, областей України, міст Києва і Севастополя, які бажають взяти участь у фінальному етапі змагань, після проведення I етапу Турніру міські (районі) відділи та обласні управління освіти, не пізніше як за 10 днів до початку Всеукраїнського турніру подають заявки до оргкомітету, який приймає рішення про запрошення команди на змагання.

2. Склад команди

У ТЮП можуть брати участь команди у складі чотирьох-п'яти учнів старших класів. Не дозволяється брати участь у Турнірі студентам вищих навчальних закладів. Протягом проведення фінального етапу Турніру забороняється змінювати персональний склад команди. Кожну команду очолює капітан, який є офіційним її представником.

Капітану надається право під час правового раунду розподіляти обов'язки між членами команди.

3. Керівник команди

Команду учасників ТЮП супроводжує один керівник, який відповідає за життя та здоров'я учнів, надає необхідну науково-методичну і морально-психологічну підтримку та допомогу.

IV. СКЛАД ЖУРІ

Журі Турніру формується Організаційним комітетом. До роботи у складі журі запрошуються вчені, викладачі та студенти вищих навчальних закладів, методисти і вчителі з різних регіонів України. Перед початком кожної гри склад журі оголошується членам команд та гостям Турніру.

V. РЕГЛАМЕНТ ТУРНІРУ

I етап ТЮП проводиться між командами школярів на регіональному, обласному або міському рівнях.

Заключний етап Всеукраїнського турніру юних правознавців проводиться в термін, визначений Організаційним комітетом (вересень - жовтень), протягом 5—6 днів. Команди беруть участь у наукових дискусіях — правових раундах:

- 1) Презентація команди (до 5 хв.)
- 2) три - чотири відбіркових правових раунди;
- 3) півфінальний правовий раунд;
- 4) фінальний правовий раунд;
- 5) для команд, які не вийшли в півфінал може бути організовано проведення рейтингового раунду.

VI. ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО РАУНДУ

Перед початком змагань проводиться презентація команд. Вона проводиться в довільній формі з використанням аудіо-, відео- та іншим супроводом і повинна бути пов'язана з назвою команди та фаховою тематикою турніру. Набрані під час презентації бали зараховуються до загальної кількості балів набраних від час відбіркових раундів. Після презентації проводиться жеребкування згідно з яким формуються склади груп команд для проведення відбіркових боїв - ігр. Перед кожною грою, команди, які беруть участь у відповідному раунді, проводять жеребкування для визначення ролей команди під час різних дій. В правовому раунді беруть участь 3 (2 або 4) команди залежно від загального числа команд. Правовий раунд проводиться в три (або чотири) дії. У кожній із цих дій команда виступає в одній із трьох (чотирьох) ролей: Доповідач, Опонент, Рецензент, Спостерігач. Дії проводяться відповідно до поданої схеми (див. таб

Трикомандний раунд				Чотирикомандний раунд				
Дія				Дія				
Команда	I	II	III	Команда	I	II	III	IV
1	Д	Р	О	1	Д	С	Р	О
2	О	Д	Р	2	О	Д	С	Р
3	Р	О	Д	3	Р	О	Д	С
				4	С	Р	О	Д

Під час змагань гравці не мають права спілкуватися або консультуватися ні з ким, крім членів журі. Кожний член команди під час одного раунду має право виступати Доповідачем, Опонентом або Рецензентом не більше одного разу.

VII. РЕГЛАМЕНТ ПРАВОВОГО РАУНДУ

1. Опонент викликає Доповідача на завдання (до 1 хв).
2. Доповідач приймає чи відхиляє виклик (до 1 хв).
3. Підготовка до доповіді (до 2 хв).
4. Доповідь (до 7 хв).
5. Запитання Опонента до Доповідача і його відповіді (до 2 хв).
6. Підготовка до опонування (до 2 хв).
7. Опонування (до 5 хв).
8. Запитання Рецензента до Доповідача і до Опонента, їхні відповіді (до 3 хв).
9. Підготовка до рецензування (до 2 хв).
10. Рецензування відповідей Доповідача й Опонента (до 3 хв).
11. Загальна полеміка, заключне слово Рецензента, Опонента, Доповідача (загальна полеміка) (до 5 хв). При чотирьох командному раунді – (до 6 хв).
12. Запитання журі (до 2 хв).
13. Виставлення оцінок (до 2 хв).
14. Слово журі (до 3 хв).

VIII. ВИСТУП КОМАНД ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РАУНДУ

Доповідач (один або два члени команди на рівних правах) викладає суть вирішення завдання, акцентуючи увагу на наукових підходах в юридичній науці по даній проблемі, посиляючись на джерела, а також демонструє вміння самостійного пошуку, аналізу та використання правової інформації. Доповідачу бажано, при потребі, проводити порівняльний аналіз правових понять і норм. В доповіді висловлюється сформована та доказова, логічно викладена аргументація командної позиції по вирішенню обговорюваної проблеми. Під час свого виступу Доповідач має право використовувати раніше підготовлені фотографії, витяги з нормативно-правових актів, які не містять форми змістовної підказки. Має право не відповідати на запитання Опонента, а перенести

відповідь на етап заключного слова (загальної полеміки), не відповідати на запитання, на які вже була дана відповідь, якщо питання некоректні або виходять за рамки наукової дискусії з даного завдання.

Опонент (один або два члени команди) висловлює критичні зауваження до доповіді, вказує на її позитивні сторони, виявляє недоліки та помилки у висвітленні заданої проблеми. Він повинен формулювати свої запитання у ввічливій, коректній формі, повторювати й уточнювати свої запитання на прохання Доповідача та журі. Під час полеміки обговорюється висвітлення завдання Доповідачем. У відбіркових правових раундах Опонент не має права висвітлювати своє розв'язання завдання, але може вказати на недоліки у доповіді, спираючись на матеріал, який він використовував для вирішення цього завдання. У півфінальному та фінальному правових раундах Опонент виступає як співдоповідач.

Рецензент (один член команди) коротко оцінює позитивні сторони та недоліки виступів Доповідача та Опонента.

Спостерігач коротко висловлює свою точку зору, щодо висвітлення обговорюваної проблеми.

Обмеження кількості виступів

Кожний учасник команди під час одного правового раунду може виступати не більше одного разу.

Уточнюючі запитання і відповіді на них, а також участь у полеміці виступами не вважаються.

Основним завданням **Ведучого** є створення умов для нормального проведення правових раундів.

Обов'язки ведучого:

- слідкувати за дотриманням регламенту;
- створювати умови для нормальної роботи журі (слідкувати за поведінкою команд, зачитувати умови завдань, оцінки журі);
- слідкувати за характером питань, які ставляться, запобігати їх повторенню;
- слідкувати за дискусією і припиняти її в разі не конструктивності;
- слідкувати за характером запитань журі — вони повинні мати тільки уточнюючий зміст;
- визначати спосіб початкового розподілу ролей (жеребкування, конкурс капітанів і т. ін.);
- слідкувати за тим, щоб поряд із командами не було нікого з осіб, які не є членами команди;

Ведучий має право:

- зупиняти учасника, який порушив регламент ТЮП;
- знімати запитання, які повторюються;
- усунути команду від участі в раунді, якщо вона регулярно порушує правила Турніру або своєю поведінкою заважає нормальному проведенню гри (за згодою журі);
- у разі необхідності надавати учасникам додатковий час (не більше 1 хв);
- надавати слово керівникам команди або глядачам (тільки після виставлення оцінок).

Ведучий не має права:

- порушувати регламент;
- зупиняти учасників до закінчення часу, наданого для виступу;
- коментувати виступи та висловлювати свою думку;
- порушувати правила ТЮП;
- ставити навідні питання.

Оцінювання виступу команд

Після кожної дії журі виставляє командам оцінки з урахуванням усіх виступів членів команди: доповідь, опанування, рецензування, запитання та відповіді, участь у полеміці. При оцінюванні членом журі бажано враховувати такі критерії як:

- а) вміння учасників використовувати в своїх виступах нормативно – правову лексику,
- б) аргументованість суджень,
- в) чіткість та логічність виступу,
- г) здатність учасників турніру працювати в команді,
- д) володіння культурою ведення дискусії.

ІХ. ОЦІНЮВАННЯ:

- а) Презентація оцінюється від 1 до 10 балів;
- б) Виступ Доповідача оцінюється від 1 до 9 балів;
- в) Виступ Опонента оцінюється від 1 до 6 балів;
- г) Виступ Рецензента оцінюється від 1 до 3 балів.

Якщо в журі 5 або 6 осіб, то під час підрахування балів відкидається одна нижча оцінка; якщо в журі понад 6 чоловік, то відкидається одна вища і одна нижча оцінки.

X. ВІДБІРКОВІ ПРАВОВІ РАУНДИ

Під час відбіркових раундів будь-які дві команди не можуть зустрічатися більше одного разу. Порядкові номери команд визначаються жеребкуванням перед початком

відбіркових раундів. Завдання, представлені в рамках одного правового раунду, мають бути різноманітними за галузями права, за актуальністю, правовою проблематикою.

Опонент може викликати Доповідача на будь-яке завдання, крім того, яке:

- виключене Оргкомітетом;
- повідомлене Доповідачем раніше;
- повідомлене Оponentом раніше;
- оголошене Доповідачем як «вічна відмова».

Під час правового раунду Доповідач може двічі відхилити виклик без штрафних санкцій. Кожна наступна відмова зменшує коефіцієнт Доповідача на 0,2. Доповідач має право під час відбіркових змагань одне із завдань оголосити як «вічну відмову».

Півфінальний раунд

За рішенням журі 50% команд, які отримали найбільшу кількість балів у відбіркових боях, беруть участь у півфіналі. Ролі розподіляються між командами за результатами конкурсу капітанів або жеребкування.

Фінальний раунд

Переможці півфіналу беруть участь у фіналі. Якщо півфінал складався із двох груп, переможці півфіналу беруть участь у фіналі. Третій фіналіст визначається найвищою сумою балів серед команд, які посіли другі місця в півфіналі, за умови, що різниця балів між ними більша шести. Інакше у фіналі братимуть участь чотири команди.

ПЕРЕМОЖЦІ ТУРНИРУ

Півфіналісти забезпечують собі 3-тє місце. Учасники фіналу забезпечують собі 2-ге місце і змагаються за 1-ше. Для команд, які не ввійшли в півфінал, оргкомітет може організувати проведення рейтингових боїв. При визначенні загальної кількості команд-переможців їх число не повинно перевищувати 50% від загальної кількості команд—учасниць фінального етапу турніру. Переможець (переможці) турніру, а також переможець рейтингових боїв нагороджуються перехідними символічними кубками. До кубків додається свідоцтво про нагородження команди цим кубком. Всі інші учасники нагороджуються відповідними дипломами. Оргкомітет, спільно з журі встановлюють номінації ля учасників турніру та вручення дипломів переможцям.

АПЕЛЯЦІЯ. У разі, якщо команда не задоволена одним із наступних пунктів:

- а) результатами раунду;
- б) роботою ведучого;
- в) роботою журі,

вона має право подати апеляцію до журі ТЮП. Апеляція подається журі ТЮП капітаном команди (і тільки ним) протягом години після раунду.

Апеляція повинна містити:

- а) виклад факту порушення;
- б) посилання на ті пункти даних правил, які було порушено;
- в) посилання на те, що інша команда (або команди) теж відзначила факт порушення.

Рішення про розгляд апеляції приймають експерт-консультант і представник ОК, відповідальний за дотримання вимог «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності». Якщо прийнято рішення про розгляд апеляції, то її зміст повинен бути розглянутий журі або ОК ТЮП. Претензії не будуть задоволені, якщо:

- а) порушення не виходить за межі даних правил;
- б) журі та інші учасники раунду не виявляють порушення;
- в) наявність або відсутність факту порушення жодним чином не змінює результатів бою.

У випадку справедливості апеляції спосіб її задоволення буде вироблений ОК та журі ТЮП на спільному засіданні.